

“ERREFUXIATUEN KANPAMENTUETAN, GOBERNUZ KANPOKO ERAKUNDE HANDIAK HEDABIDEAK DATOZENEAN ATERATZEN DIRA”

Migratzaile eta errefuxiatuek pilatuta jarraitzen dute Idomenin (Grezia eta Mazedoniaren arteko pasabidean), eta Lesbos uharteko kanpamentuak atxilotze-zentro bilakatu dira. Europar Batasunak itxita ditu ateak, eta 50.000 bat lagun ez atzera ez aurrera dabil Grezian. Egoeraren lekuko zuzenak izan dira Dabid Sanchez argazkilaria iruindarra eta Laura Vera kazetaria madrildarra, Refugee Care taldeko kideak.



Koldo Azkune Etxabarri

ARGAZKIAK: DABID SANCHEZ

Lesbosera iristen diren ontzien harrera nola dago antolatuta?

Laura Vera: Proaktivako sorosle katalanak etorri baino lehen, ontziak noragabean iristen ziren, sarbide zaileko lekuetara, haitzen arteko gune arriskuetsuetara. Sorosleak daudenetik, ontziak kostaldera atoiari eramaten dituzte.

Dabid Sanchez: Katalan hauen lana hila bizikoa da, etorkinen heriotza kopurua asko murriztu da. Urritik daude bertan, ontzien etorrera masiboa hasi zenetik. Proaktivako bi kide etorri ziren lehenik, eta 15 egun eman zituzten bertan, harik eta dirua agortu zitzaizen arte. Bada, Lesbosko herritarrek eurek dirua bildu zuten sorosleak han gelditu ahal izateko.

Deigarria da Europako afera garrantzitsuenetako batean, errefuxiatuen etorreran erakunde ofizialik ez egotea.

D. Sanchez: Ez da erakunde ofizialik ikusten, ez Lesbosen ez Idomenin. Lan egiten ikusi ditugun bakarrak Mugarik Gabeko Medikuek dira, eta batik bat Grezia eta atzerriko boluntarioak. Acnur-eko logotipoa zenbait kanpadendatan irakurri dugu, baina ez da haien langileen arrastorik.

L. Vera: Gobernuz Kanpoko Erakunde handiak hedabideak datozenean ateratzen dira, adierazpenak egitera.

Eta Idomenin zer ikusi duzue?

D. Sanchez: Idomeni tren geltoki bat da, laborantza sailez inguratua. Migratzaileek egin dezaketen protesta bakarra trenbidea moztea da, egunero handik zerealak eramaten dituen tren bat pasatzen baita. Geltokia kanpadendez josita ko itsaso handi bat da.

L. Vera: Lesbosetik Atenasera eramaten dituzte errefuxiatuak, ferryari. Eta hiriburutik gora egiteko modua bilatzen dute ondoren. Mazedoniara jo dute orain arte, Balkanetako bidean barna Suedia edo Alemaniara joan nahi dutelako. Ez dute Grezian geratu nahi, hango egoera ere ez baita batere samurra.

Migratzaileei ematen zaien tratuan alde-rik badago?

D. Sanchez: Idomenira iritsi ginen lehenengo egunean, siriarrek baino ezin zuten pasa, eta afganiarrek edo irakiarrek ez. Bigarren egunean ere siriarrek pasatzen ziren, baina Alepo bezalako zonaldekoak bakarrik. Homs-ekoek ez zuten pasatzeko eskubiderik, une horretan gatazkarik ez zegoela argudiatuta. Egune- tik egunera muga gurutzatzen zutenen kopurua murrizten joan ziren.

L. Vera: Baina ez dute sartzeko itxaropena galdu. 10.000 pertsona baino gehiago dago Idomenin, eta sinetsita daude egoera horretan ezin dituztela

luzaz mantendu. Horregatik ez dira beren lekutik mugitzen. Ilara luzeak egiten dituzte eta txanda ez galtzeko bertan jaten eta lo egiten dute. Hamar egun baino gehiago eman ditzakete ilaratik mugitu gabe.

Nolakoa da jatorri ezberdineko errefuxiatuen elkarbizitza?

D. Sanchez: Idomenin herrialdeka antolatuta daude. Beste leku batzuetan, Atenasko Pireon kasu, siriar eta afganiarren artean izan da liskarrik. Aljeriarrak eta marokoarrak urrutixeago daude, ez baitute sartzeko inolako aukerarik.

L. Vera: Idomenin ez dugu ia-ia borrokarik ikusi. Baina han lan egiten duten erakunde bakanek ere bereizketak egiten dituzte, eta erregistratuta daudenei baino ez diete ematen laguntza. Afganistan, Somalia edo Aljeriako herritar bat janari eske joaten bazen, Greziako Gurutze Gorriak janari-poltsa ukatu egiten zion erregistraturik ez zegoelako.

D. Sanchez: Migratzaileek ez dituzte bereizketaren arrazoiak ulertzen. Irakiarrek eta afganiarrek esaten ziguten gerran urteak daramatzatela. Idomenin palestinarrek ere badaude, Gazako lerrokoak. Edo Turkiako kurduak... Eta orain, Turkian zapal dutako kurduak ere, atxilotu eta arerioen besoetan utzi nahi dituzte!



"Ez dago Gobernuko ordezkaririk. Herritarren antolakuntzari esker hartu ahal izan dituzte Grezian errefuxiatuak", kontatu digute Sanchezek eta Verak.

Mafiek probetxu atzeratzen diote migra-tzaileen beharrari?

D. Sanchez: Turkiatik Lesbosera igarotzeko 800-2.000 euro ordainarazten diete, 15-20 bidaiari eramanen dituen ontzi batean joateko, eta azkenean ontzian 70 edo 80 pertsona sartzen dituzte. Errefuxiatu batzuek Turkian Alemaniara eramanen dituen bidaia osorik kontratatzen dute, 12.000 euroren truke. Baina negozioa ez dute horiek bakarrik egiten, taxilariak ere mozkin ederak izaten dituzte. Guk arazoak izan

ditugu bidean errefuxiatuaren bat hartu eta autoz laguntzeagatik, salaketa jarriko zutela esaten ziguten taxilariak, legez kanpoko trafikoa egotzita.

Lesbosen ikusitako errefuxiatuak zein al-darterekin iristen dira Idomenira?

D. Sanchez: Lesbosen edo Idomenin ikusi, aurpegiak oso bestelakoak dira. Lesbosera pozarren iristen ziren, etaparik gogorrenetako bat pasatuta. Idomenin begitartea ilunagoa ageri zitzaien.

L. Vera: Lekuarekin ere badu zerikusi-

rik. Idomenin okerreina euria da: bertotzeko darabilten egurra bustitzen zaie, ura kanpadendetan sartu, arropak blaitu... Egoera horretan bizitzea oso gogorra da animikoki. Gainera, anputatutako jende mordo dago, edo aulki gurpildu-nean ibiltzen dena, eta lokatzetan mugitzea ia ezinezkoa zaie.

Nola erantzuten ari da Greziako Gober-nua?

L. Vera: Egoerak gainezka egin die. Gobernu baina gehiago, gizarte zibila da erantzuten ari dena. Eurak dira oinarritzko laguntzak ematen dituztenak.

D. Sanchez: Atenasen errefuxiatu andana dago, eta Pireon boluntarioak ikusten dira bakarrik, ez dago Gobernuko ordezkaririk. Herritarren antolakuntzari esker hartu ahal izan dituzte Grezian errefuxiatuak. ■